

[Peter Nielsen.]

nemføre disse skattnedsættelser. Foreløbig er det dog kun tro eller tvivl, der må råde.

Jeg har tidligere givet udtryk for en vis tvivl om, at økonomiske overvejelser til foråret kan give ansvarlig baggrund for skattnedsættelser. Det er som sagt kun en tvivl, ikke en forhåndsstillingtagen. Jeg vil håbe, at denne min tvivl og pessimisme vil blive gjort til skamme, for selvfølgelig ønsker jeg ligesom alle andre skatterne nedsat, blot det sker på forsvarlig basis.

Min tvivl opstod, da jeg så den månedlige oversigt over vareomsætningen med udlandet, hvis tal senere vil påvirke vor valutastilling, og hver gang en sådan ny oversigt er fremkommet her i efteråret, er min tvivl blevet bestyrket. Vore mest ømfindtlige områder, hvad angår beskæftigelsen, nemlig de nord- og vestjyske landdistrikter, er begyndt at vise tegn til arbejdsløshed, og mange andre ting har desværre givet ny næring til min tvivl. Men for at der ikke skal herske nogen uklarhed over mit partis stilling, kan jeg godt sige, at vi ønsker forliget opfyldt til punkt og prikke, og der skal tungtvejende grunde til, før dette lovforslag ikke får vor stemme ved anden og tredje behandling. Om disse grunde vil foreligge i marts, kan ingen sige i dag. I henhold til forliget skal disse overvejelser først i gang nu.

Det foreliggende lovforslag betyder, at omsen fra i skatteåret 1962-63 at være en forøget skattebyrde nu i det kommende skatteår blot skal være et led i en skatteomlægning, således at dens provenu hovedsagelig anvendes til skattelettelser. Altså omsen er ikke en ny byrde, men blot en anden form at betale skat på. Det kan jo altid diskuteres, om det er bedst med direkte eller indirekte skatter. Sådan set kan folk vel bedst lide at erlægge deres kontingent til samfundet i form af vareafgifter, idet disse erlægges i mindre rater og man så nogenlunde kan bestemme, hvor meget og hvornår man vil betale. Og de fleste mennesker har det ejendommeligt nok således, at de f. eks. hellere vil betale 25 øre 5 gange end erlægge 1 kr. én gang.

Det er jo en væsentlig del af skattebyrden, der i de senere år er overført fra personskat til vareafgifter. Medens de to skatteformer for blot få år siden indbragte nogenlunde

lige store beløb, så vil vareafgifterne fremtidig indbringe ca. 40 pct. mere end personskatterne.

Der vil så altid kunne rejse sig det spørgsmål, om vi ikke hermed får en ændret byrdefordeling til skade for de mere jævne indkomster. Det behøver dog ikke at være tilfældet, når der blot tages de fornødne hensyn ved skatteskalaernes udformning og man navnlig sørger for at have en tilpas høj bundgrænse, som tilfældet også er i forslaget her. Ligeledes må vareafgifterne også fremtidig fortrinsvis lægges på luksus, ligesom de såkaldte giftskatter bør have en anelig størrelse. Herved forstås ting som tobak og spiritus, og man kan vel også under giftskatter efterhånden tage benzinosen med.

Men den noget utopiske drøm om, at vi med tiden kan dække alle samfundets udgifter ved forbrugsskatter, således at man kan stryge hele apparatet med skatteligning, selvangivelse o. s. v., kan man godt vågne op af. En sådan ordning vil ikke kunne undgå at vende den tunge ende nedad og ramme alle dem, der må leve fra hånden og i munden, medmindre man vil overgå til det noget kinesiske system med rabatmærker til de små indtægtsgrupper eller kontante stats-tilskud.

Nu foreslås altså betydelige lettelser i personbeskatningen. Vi kunne jo allerede i indeværende skatteår have haft betydelige skattnedsættelser, hvis man i marts havde vedtaget regeringsforslaget, men sådan skulle det altså ikke være. Det er kraftige nedsættelser, der er foreslået, og sammen med de øvrige skattnedsættelser, der er sket i de senere år, betyder det, at statskatterne for de fleste skatteydere i løbet af blot 4 år vil være så nogenlunde halveret. For tager man udskrivningsloven for 1959-60 og ser, hvad senere skattelettelser har betydet, og hvad dette forslag vil betyde, vil man f. eks. opdage, at man dengang af en skattepligtig indtægt på 22.000 kr. som forsørger betalte 6.785 kr. i årlig statsskat, altså indtil sommeren 1960. Efter forslaget her og med tidligere lettelser vil skatten være 3.150 kr., altså mere end en halvering. For en tilsvarende indtægt på 15.000 kr. ville den i dette tidsrum være nedsat med fra 2.685 kr. til 1.680 kr., for 10.000 kr. fra 1.185 kr. til 630 kr. og for 7.000 kr. fra